

Marec 2017

Škola ochrany osobných údajov

advokátskej kancelárie Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.

Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016, tzv. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov („Nariadenie“) zrušilo smernicu 95/46/ES („Smernica“), ktorá je momentálne pretransformovaná aj do slovenského právneho poriadku prostredníctvom zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Nariadenie nadobudne účinnosť dňom 25. mája 2018, kedy bude priamo účinné aj na Slovensku a dotkne sa všetkých, ktorí osobné údaje spracúvajú, ako aj fyzických osôb, ktorých osobné údaje sú predmetom spracúvania, teda takmer každého.

Vzhľadom na doposiaľ najvýznamnejšiu legislatívnu zmenu európskeho rozmeru v oblasti ochrany osobných údajov Vám na týždennej báze prinášame pravidelné informácie, aby ste sa mohli ľahšie a efektívnejšie zorientovať v spleti povinností, ktoré Nariadenie prináša.

Ak si prajete odoberať Školu osobných údajov priamo do Vašej e-mailovej schránky, prosím prihláste sa na odber na adrese office@bapol.sk, prípadne na tel. čísle +421 220 251 311.

Lekcia 1 z 16

Vecná a územná pôsobnosť Nariadenia

V texte sa dozviete:

Dôležité zmeny

- Bude mať podstatne širší dosah na tých ktorí údaje spracúvajú
- Bude sa vzťahovať aj na spoločnosti / inštitúcie, ktoré nie sú usadené priamo v EÚ, ak
 - budú spracúvať osobné údaje dotknutých osôb nachádzajúcich sa v EÚ v súvislosti s ponukou tovaru alebo služieb; alebo
 - ak pôjde o sledovanie správania dotknutých osôb v rámci EÚ (napr. prostredníctvom technických zariadení ako sú *cookies*).

Compliance: Akčný plán

- Spoločnosti/inštitúcie by mali posúdiť, či sa na nich nové Nariadenie vzťahuje
- Ak áno, sledujte nás ďalej na účely zistenia, ako zabezpečiť *compliance* a minimalizovať riziko vysokých pokút
- Ak nie, odporúča sa zaviesť priebežné monitorovacie procesy na zaistenie tohto statusu aj do budúcnosti

Vecná pôsobnosť

Nariadenie sa bude vzťahovať predovšetkým na spracúvanie osobných údajov:

- vykonávané úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami (prostredníctvom IT techniky), a na
- spracúvanie inými než automatizovanými prostriedkami (napr. záznamy v papierovej forme) v prípade osobných údajov, ktoré:
 - o tvoria súčasť informačného systému (t.j. databázy údajov), alebo
 - o sú určené na to, aby tvorili súčasť takej databázy.

Nariadenie sa nebude vzťahovať na určité druhy spracúvania, ako napr. pre osobné a domáce účely, spracúvanie súvisiace s vnútornou bezpečnosťou štátov EÚ a podobne.

Väčšina spracovateľských operácií vo verejnej a najmä komerčnej sfére však bude podliehať Nariadeniu.

Územná pôsobnosť

Prevádzkovatelia alebo sprostredkovatelia „usadení“ v EÚ

Nariadenie sa bude vzťahovať v prvom rade na osoby a spoločnosti, ktoré sú „usadené“ v EÚ, ak v rámci svojej činnosti spracúvajú osobné údaje. Je to široko koncipované pravidlo zabezpečujúce, aby sa Nariadenie vzťahovalo tak na prevádzkovateľov¹, ako aj na sprostredkovateľov² spracúvajúcich osobné údaje, pokiaľ sú usadení v EÚ, a to bez ohľadu na to, či sa samotné spracúvanie bude vykonávať v Únii alebo mimo nej.

Novinkou je skutočnosť, že Nariadenie rozšírilo svoju pôsobnosť práve o sprostredkovateľov usadených v Únii. Podľa pôvodnej právnej úpravy platí, že ak prevádzkovateľ nie je usadený v EÚ, avšak spracúvaním osobných údajov poveril sprostredkovateľa, ktorý v EÚ usadený je, také spracúvanie nepodliehalo úprave Smernice.

Dôležité pritom je, že koncept „usadenia sa“ spoločnosti v Únii bol v poslednej dobe jasnejšie zadefinovaný prostredníctvom rozhodnutí ESD. Prevratné v tomto ohľade je rozhodnutie ESD vo veci *Weltimmo v. NAIH* z roku 2015 (C-230/14), ktoré má význam najmä pre osoby podnikajúce prostredníctvom internetu vo viacerých štátoch EÚ. Spoločnosť Weltimmo mala sídlo na Slovensku, avšak cezhranične poskytovala prostredníctvom internetu služby aj obyvateľom Maďarska. ESD rozhodol, že slovenská spoločnosť, napriek tomu, že nemá pobočku ani inú formu zastúpenia v Maďarsku, podlieha právomoci orgánu dohľadu nad ochranou osobných údajov v Maďarsku. ESD vyslovil, že ak spoločnosť ponúka služby v oficiálnom jazyku krajiny (v tomto prípade v maďarčine) a v danej krajine má zástupcu – fyzickú osobu, v takom prípade podlieha kontrolnej právomoci orgánov dohľadu v tejto krajine bez ohľadu na to, že nie je zapísaná v tamojšom obchodnom registri. Podľa ESD existencia pobočky spoločnosti v určitom štáte nie je nevyhnutným kritériom pri určovaní, či spoločnosť je alebo nie je usadená v určitom štáte. Naopak, o usadenie sa môže jednať tam, kde spoločnosť vykonáva hoci minimálnu, avšak reálnu a efektívnu činnosť prostredníctvom napr. webovej stránky v lokálnom jazyku, zástupcu operujúceho na danom území, a prípadne poštovej adresy či bankového účtu, ako to bolo v prípade Weltimmo.

Spoločnosti neusadené v EÚ

Rozšírenie územnej pôsobnosti Nariadenia aj na tie organizácie, ktoré nie sú usadené v členskom štáte EÚ, avšak spracúvajú osobné údaje dotknutých osôb nachádzajúcich sa v Únii, je jednou z najvýznamnejších zmien, ktoré Nariadenie prináša. Ak Spoločnosť alebo inštitúcia so sídlom

¹ ten, kto sám alebo spoločne s inými určí účely a prostriedky spracúvania osobných údajov

² ten, kto spracúva osobné údaje v mene prevádzkovateľa

mimo EÚ spĺňa jednu z podmienok ustanovených Nariadením, automaticky sa na ňu bude Nariadenie vzťahovať. Taká spoločnosť bude povinný dodržiavať princípy spracúvania a zaviesť opatrenia na zabezpečenie ochrany osobných údajov stanovené Nariadením, bude podliehať dozorným orgánom určeným Nariadením a bude znášať nimi uložené sankcie.

Nariadenie sa bude na mimoeurópske spoločnosti vzťahovať, ak tieto spracúvajú osobné údaje dotknutých osôb nachádzajúcich sa v Únii, a ak ich spracovateľská činnosť súvisí:

- s ponukou tovaru alebo služieb týmto dotknutým osobám bez ohľadu na to, či sa od dotknutej osoby vyžaduje platba, alebo
- so sledovaním ich správania, pokiaľ ide o ich správanie na území Únie.

Čo presne sa rozumie „dotknutými osobami, ktoré sa nachádzajú v Únii“, zatiaľ nie je celkom jasné. Dá sa však predpokladať, že pôjde o široký koncept a bude tendencia vykladať ho tak, aby zahrnul čo najviac dotknutých osôb pod „dáždnik“ ochrany, ktoré Nariadenie chce poskytnúť. Smerodajným pri výklade tohto pojmu by mohli byť miesto fyzickej prítomnosti a miesto pobytu dotknutej osoby.

Po prvýkrát je pôsobnosť Nariadenia založená na skutočnosti, či spoločnosť sleduje správanie dotknutých osôb na území Únie. O sledovanie pôjde najčastejšie prostredníctvom internetu použitím malých textových súborov odosielaných tým, kto údaje získava, do zariadenia dotknutej osoby (počítač, smartfón atď.), tzv. *cookies*.

V podmienkach predošlej právnej úpravy podľa Smernice sa dozorné orgány snažili založiť svoju právomoc vykonávať dohľad nad mimoeurópskymi podnikmi spracúvajúcimi osobné údaje obyvateľov Únie cez tú skutočnosť, že spoločnosti využívali technické zariadenia nachádzajúce sa na území EÚ na spracúvanie osobných údajov, pričom za technické zariadenie sa považovali práve *cookies*. Podľa Nariadenia sa tieto snahy nahradia jednoznačným ustanovením o aplikovateľnosti Nariadenia v prípade, ak spoločnosť bude sledovať správanie dotknutých osôb v Únii. Relevantné pritom bude aj ďalšie spracúvanie, napr. profilovanie, ktorým sa rozumie akákoľvek forma automatizovaného spracúvania osobných údajov, ktorým sa sleduje analýza alebo predvídanie aspektov súvisiacich s výkonnosťou v práci, majetkovými pomermi, zdravím, osobnými preferenciami, záujmami, spoľahlivosťou, správaním, polohou alebo pohybom.

Pri určovaní, toho, či sa mimoeurópska spoločnosť považuje za usadenú v Únii, budú smerodajné kritériá vyslovené vyššie uvedeným rozhodnutím ESD vo veci *Weltimmo*. To znamená, že napríklad samotná skutočnosť, že určitú webovú stránku je možné otvoriť z krajiny EÚ, nebude postačovať na vytvorenie záveru o existencii usadenia v Únii. Musí byť preukázané, že aktivity spoločnosti majú byť zamerané na dotknuté osoby v EÚ. Ak by napríklad stránky existovali v niektorých z lokálnych jazykov štátov EÚ, obsahovali by ceny v menách štátov EÚ (napr. EUR, GBP, CZK), obsahovali by kontaktné údaje (napr. telefónne čísla) s európskymi predvoľbami, také okolnosti by boli relevantné pre záver o usadení spoločnosti v Únii.

Do akej miery bude dohľad európskych orgánov dozoru nad spracúvaním osobných údajov spoločnosťami mimo Únie efektívny, zatiaľ nebolo otestované a reálna vykonateľnosť ich rozhodnutí mimo EÚ (napr. rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov SR o uložení pokuty spoločnosti so sídlom v Číne) ostáva do veľkej miery otvorenou otázkou. Uvedený koncept ochrany dotknutých osôb v Únii vo vzťahu k spoločnostiam mimo EÚ je však prelomový. Dôvodom pre jeho zavedenie bolo presvedčenie, že dotknuté osoby v EÚ by nemali byť zbavené ochrany pri spracúvaní ich osobných údajov iba preto, že spoločnosť si zriadi sídlo mimo EÚ.

Čo ďalej

Na začiatok by spoločnosti a inštitúcie mali zistiť, či sa na nich Nariadenie bude vzťahovať vzhľadom na rozšírenú územnú pôsobnosť. Pre mimoeurópske spoločnosti sa odporúča obozretnosť pri zisťovaní, či sa považujú za „usadené“ v EÚ.

Ak aktivity spoločnosti či inštitúcie budú spadať do pôsobnosti Nariadenia, bude potrebné sa oboznámiť s početnými povinnosťami ukladanými Nariadením a oboznámiť s nimi aj osoby, ktoré

budú v mene spoločnosti či inštitúcie nakladať s osobnými údajmi. Povinnosti prevádzkovateľov a práva dotknutých osôb, ako aj princípy spracúvania osobných údajov, budú predmetom ďalších lekcií Školy ochrany osobných údajov.

Ďalšie informácie

Vecná pôsobnosť: Recitály 6-18 Nariadenia; článok 2 Nariadenia

Územná pôsobnosť: Recitály 22-24 Nariadenia; článok 3 Nariadenia

Kontaktná osoba

Pre ďalšie informácie, prosím kontaktujte:

Slovensko:

JUDr. Helga Maďarová,
CIPP/E
Advokátka | Certified Intl.
Privacy Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311
Mobil: +421 917 092 076
helga.madarova@bapol.sk

Česká republika:

JUDr. Jaroslav Srb
Advokát

Tel.: +420 220 251 111
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz

Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.,
advokátní kancelář
Revoluční 763/15
110 00 Praha 1

Tel +420 251 009 111
Fax +420 251 009 112

www.balcarpolansky.cz

Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.
advokátska kancelária
Pribinova 25
811 09 Bratislava

Tel +421 220 251 311
Fax +421 220 251 312

www.balcarpolansky.sk

© Balcar, Polanský & Spol. s.r.o., advokátní kancelář 2017